

వ్యక్తి

తెలుగు

బి. ఆనందారావు

ఒక గ్రామంలో ఒక వేళ్ళ ఉండేది. అమె ఇంటికి ఎదురుగానే ఒక నవ్వాని తన బు తపాలు కొనసాగించు కునే వాడు. వేళ్ళ ఇంటికి ఎటులు వచ్చినప్పుడల్లా నవ్వాని మనసు అవహాసంతో కలిసిపోయేది. "సాహెబ్‌దారా! మవ్వ రోకవారి మహావరకాలు అమరదస్తావు" అని ఎందించేవాడు. వేళ్ళ బుమిలి పోతూనే బతుకు తెలుపు కోసం తన వృత్తి కొనసాగించేది. నవ్వాని దృష్టి ఎప్పుడూ వేళ్ళ ఇంటికి వచ్చే ఎటులు మీదనే ఒక్కొక్క ఎటుడు వచ్చినప్పుడల్లా ఒక్కొక్క రాయి వక్కన పెట్టేవాడు. కొన్నాళ్ళకు ఆ రాళ్ళగుట్టు పెరిగి వరకముయింది. నవ్వాని వేళ్ళని పిలిచి—"చూశావా? ఇది నీ సావపు గుట్టు! ఇప్పటికైనా నవ్వంగా బతుకు!" అన్నాడు, చీకరగా. ఆ గుట్టుని చూసి వేళ్ళ గళగళ వణికింది.

ఆ రాత్రి భద్రంతుడి ముందు వేతులు కోడించి ప్రార్థించింది—"వ్రభూ! ఈ బతుకు భారాన్ని నే నీడవలేను. నన్ను తీసుకుపో!"

వేళ్ళ మరణించింది. అదే రాత్రి నవ్వానికూడా మరణించాడు.

దేవతలులు వేళ్ళ ఆత్మని వ్యర్థానికి తీసుకు పోతూంటే, నవ్వాని ఆత్మని యమభటులు వరకానికి తీసుకుపోసాగారు.

"ఏమిటి అన్యాయం? జీవితముండా జవతపో లతో గడిపిన నన్ను వరకానికా? సావకూసంతో మునిగిన దాన్ని వ్యర్థానికా?" నవ్వాని అడిగాడు దేవతలులని. వాళ్ళు ఇలా చెప్పారు—"మవ్వ శరీరంతో జవతపాలు చేసినా, మనసుతో ఎప్పుడూ వేళ్ళ సురించే ఆలోచించావు. వేళ్ళ విధిలేక ఎటులను

అచ్చాచించినా, మనసులో ఆ జీవితానికి కుమిలిపోతూ ముక్తి కోసం భద్రంతుణ్ణి ప్రార్థించింది. అందు వేళ అమె ఆత్మ వ్యర్థానికి పోతూంది. మవ్వ శరీరంతో నీ సావకూ వైయ్యలేదు కనక, నీ శరీరానికి ఎంత వై ధవంగా అంత్యక్రియలు అరుగ్, తున్నాయో చూశుకో! నీ ఆత్మ మాత్రం వరకానికే!"

—రామకృష్ణ వరమహాంస వీతికథావళి!

వక్షవ్వం మితి పిరిపి, బుప్పు సైన సర్పరాజ తయంకర విషధరిత పూళ్ళారానూ ఏక కాంతో ఒకే విధంగా వరిగసామాన్లు నారాయణుడు ఆళ్ళ ర్వంగా తలెత్తి చూశాడు. వేతులు కల్లుకుని ఎదులు ఎలబడి ఉన్నాడు వారడుడు.

నారాయణుడి ఆళ్ళర్యం వారడుడి రాకకి కాదు. వారడ—నారాయణుల అనుబంధం ఆద్యంతాలు లేవిది. అయితే, వారడుడి రాకకి ముందుగా మహాతీ వినాదం వినిపిస్తుంది. తరవాతే వారడుడు కనిపిస్తాడు. ఈ సారి మహాతీ వినాదం వినిపించ లేదు.

అకాంతితో, చంచలమైన చూపులతో తారి తప్పిన చిప్ప పిల్లడిలా ఉన్న వారడుణ్ణి చూడగానే విషయం అర్థమయి పోయింది నారాయణుడికి.

"మళ్ళీ మహాతీని పోగొట్టుకున్నావా?" అవునన్నట్టుగా తల వూసాడు వారడుడు.

వచ్చాడు నారాయణుడు. "అయితే, మళ్ళీ లోక వంచారానికి బయలుదేరా చవమాలు."

"యుగయుగాలుగా ఇదే నా తప్పయి పోయింది. ఎంతో అన్వేషణతో, ఎన్నో ఒడిదుడుకుల నెదుర్కొని ఎన్నెన్నో అటంకాలను అధిగమించి మహాతీని సాధించు కుంటాను. ఎప్పుడో, ఎలాగో అది నా చెయ్యి వారి

పోతుంది. ఎక్కడో వివరిస్తుంది. ఆ నాదాన్ని వెలుక్కుంటూ లోకాన్ని తిరుగుతాను. దేవతల్ని గరవిస్తాను. రాక్షసుల్ని గమనిస్తాను. మున్నెంతో మనసు కలుపుతాను. పిరందర్లలో తివసుంబన వా మహాతీ నాదాన్ని అందుకోవటానికి ప్రయత్నిస్తానో" అదరంతో చూశాడు నారాయణుడు.

"ఇదే నీకూ, మిగిలిన వసుంలకి లేదా! వాళ్ళలో ఎవరికి మహాతీమీదా, మహాతీనాదం మీదా ర్యాస లేదు. తానివి పొందాలనే తున లేదు. తాని కోసం అన్వేషణ లేదు. వాళ్ళు యజ్ఞ యాగాలు చేసుకుంటూ జవతపాలతో అశ్రమాంతో గడుపుతారు. మవ్వ మహాతీని పొందుతూ, పోగొట్టుకుంటూ, వెతు క్కుంటూ ప్రజల మవ్య ఉంటావు."

"వెళ్ళటానికి అనుజ్ఞ ఇవ్వండి. మహాతీ లేకుంటే వారడుడు ఉండడు."

"నే మన్నానుగా! నన్ను వ్యాళ్ళానిస్తూ ఇక్కడే ఉండి పోరాదా!"

ఇల్లందిగా కదిలాడు వారడుడు. విజ్ఞానకాంతులు వెదజల్లే అతడి కళ్ళు అకాంతితో చంచలించాయి.

"మవ్వ గవ్వ పాడకుడిచి. కాదు లేను. కాన్ని మహాత్ము లున్నాయి నీ దగ్గర. కానీ, మహాత్ములే వా మహాతీ కాదు. మహాతీ వినాదంతో విమ్ము గురించిన వ్యాళ్ళానంకూడా ఉండొచ్చు. కానీ, అదే మహాతీ వినాదం కాదు. నన్ను వెళ్ళవింయ్య."

"నా అనుమతి లేవికీ?"

"మనది మనసుకీ, శరీరానికి ఉన్న తాంటి సంబంధం. మనసు మహాకారం లేకుండా శరీరం ఏమీ సాధించ లేదు. అనుమతి ఇంయ్య."

"ఈ తపన తలెత్తిన తరవాత ఎవరూ అవలేరూ. వెళ్ళిరా! మహాతీ వినాదం మూగబోదు. వినిపిస్తూనే ఉంటుంది. అన్వేషించి అందుకో!"

వారడుడు బయలుదేరాడు. జీవ వది తీరావ అగాడు. అతడి మొదటి మజిలీ ఎప్పుడూ అదే స్వప్నాదిమంది యుగయుగాలుగా సజీవంగా ప్రవహి స్తూంది అది. యుగధర్మాన్ని బట్టి నీటిరంగు మారుతుంది. కుచితోకూడా బేడం కనిపిస్తుంది కానీ, ప్రవాహం మాత్రం మారదు. ఇంకిపోతు. అగిపోతు. నిలిచిపోతు. ఒక చోట ప్రళయ మోషి! మరొక చోట ప్రళయ రవళి! ఒక చోట మృత్యువు పొంచిన సుడి! మరొకచోట విపివ వెంబు రేకుం

'జీవనదీ నాదంలో చిక్కుకుపోయి వినిపిస్తోంది మహాతీ నాదం. తన మహాతీని అన్వేషించుకొంటూ బయలుదేరిన నారడుడికి సంఘ బహిష్కృత సురలిక తారనపడింది. అట్టు విరకోమకొన్న సాహిత్య మహిళ- విసిక్ గ్లాసు, మాట్రి. తలవెనుక కాంతిమండలం. కాంతి మండలంలో నృప్తి నృప్తింగా వీణ-ఓంకారం.

వనీడి వర్షం! ఒక చోట చోటన ఒడ్డును దీకానే
కార్షత్యం! మహాకవీట గట్టును ఒడుసుపంటూ
సాయే ఒయ్యారం గంజలలు! అన్నీ కలిపిన, ఎన్నో
తెలిసిన జీవనది!

ఆ నదిమీద ప్రయాణికులను అవతలి గట్టుకు
చేర్చటానికి ఒకరి తరవాత ఒకరిగా కర్ణధారలు
వచ్చారు. ఒక క్రీస్తు! ఒక బుద్ధుడు! ఒక శంకరుడు!
ఒక రామానుజుడు!

ఎందరెందరో ఆ నదిమీద వడవలో ప్రయాణం
చేశారు. ప్రతి ఒక్కరూ తమ కోరికలు, తమ ఆశలు
తమ పనుస్కలు, వీటిలో అల్లాడిన వారే కాని, జీవనదీ
నాదానికి మనస్సాగిన వారు లేరు. అర్జునుడు కొంత
విన్నాడు, కృష్ణుడి సారధ్యంలో! ధర్మ ధర్మ సంఘర్ష
ణలో వదిలో మునిగిపోయి నిర్జీవం కాదలిచిన వాడు,
అంతరంగం వలికే స్వధర్మం అందుకున్నాడు. జీవన
రణరంగంలో కార్య దీక్షకు కంకణం కట్టుకున్నాడు.

విశాంనే తమకంతో, తన నావను నదిమీద తీర్పుతూ
ప్రయాణికులను నది దాటస్తూ ఉంటాడు. అతడికి
ఒక పేరంటూ లేదు.

“రామా!” అన్నా, “కృష్ణా!” అన్నా “ఒయ్”
అంటాడు.

“యూవోవా!” అంటే, “—ఎన్ !” అంటాడు.

“అల్లా!” అంటే, “జీ!” అంటాడు.

ఎవరినీ ఏమీ ప్రశ్నించడు. ఎవరూ ఎక్కడ దిగుతా

అలాంటి వాళ్ళు అతి కొద్ది మంది, ఇన్ని యుగా
లలో! వదిలిదాన నౌక ఉంది. కర్ణధారి ఉన్నాడు.
అతడు మతి ప్రసారకుడు కాడు.

వాళ్ళంతా అహంకారానికి తమ రమ మతాలు
ప్రచారం చేసుకోవటానికి ఎలాంటి అహంకార్యాం
కైవా వెనుదీయకుండా ఉద్రేకాంతో ఎగిరి పడు
తున్నారు. అతడు సంఘసంస్కర్త కాడు. వాళ్ళంతా
తమ తమ సిద్ధాంతాల సంఘర్షణలలో పతమతి
మవుతున్నారు. ఈ కర్ణధారి కేవలం జీవనదీ మీది
వల్లమాలిన మమకారంతో ఇంకా ఇంకా దాని నాదాన్ని

వంటే అక్కడ దింపుతాడు. ఏమిస్తే అది తీసు
కుంటాడు. సాక్షి భూతుడై వల్లమాలిన మమకారంతో
అందరినీ ఒకే విధంగా నావలో ఎక్కించుకుంటాడు.
నావలో అడుగు పెట్టాడు నారదుడు.

“ఎక్కడికీ?” అడిగాడు కర్ణధారి.

“నా మహాతీ వినాదం వినిపించే చోటికి!”

“మహాతీ వినాదమా—అంటే?”

నారదుడు ఆలోచనలో పడ్డాడు. యుగాలు
మారుతున్న కొద్దీ వ్యక్తికరణ మారుతుంది. మూలం
మృత్యు మమకారం దావాన్ని పరి పూర్ణంగా వ్యక్తిక

రించలేవు. భాషలో ఎంతో అద్భుతంగా భావించేది మూలలోకి వచ్చేసరికి ఎక్కడో, ఏదో వెలిగిగా అనిపిస్తుంది. ఈ యుగంలో మహాతి వివాదానికి వెమావయ్యవ, వమర్థవయ్యవ వ్యక్తి కరణ ఎలా ఉంటుందో? మహాతి అంటే, అభ్యధికంగా వ్రాసేవంటే. జీవితక పరమార్థం. ఏ యుగంలో వయినా అది ఒకటే కావాలి. మూలలు మారుతుంటాయి. బహుశ: కర్ణధారికి అర్థం కావచ్చు.

“ఈ జీవనది నన్ను పీలుస్తూంది. ఆ పీలుపు ఎక్కడినుంచో నాకు అర్థం కావడం లేదు. తీసికెళ్ళు ప్రయాణం ప్రారంభిస్తే బహుశ: గమ్యం నిర్ణయించుకోవచ్చు.”

కర్ణధారికి అర్థమయింది. నీళ్ళలో గడ వెసి వడక కదిలించాడు. నారదుడు సూచించిన దిశగా చుక్కాని తిప్పుతున్నాడు. కర్ణధారి కేవలం చుక్కాని వట్టివాడు మాత్రమే! ఏ దిశకు వెళ్ళాలో నిర్ణయించుకో వలసింది ప్రయాణికులే!

అవతలి తీరం చేరుకుని వడక దిగాడు నారదుడు. మహాతి వివాదం పునంత వృత్తంగా వివరమయింది. దానిని అనుచున్నా అనుగలు వెయ్యసాగాడు. అపార్థమెంటల్ డిల్లీగ్లో రెండో అంతస్తులో ‘లి’ ప్లాట్ లోంచి విసిరిస్తూంది నిశ్చలంగా మహాతి వాదం. మెట్లెక్కి వెళ్ళాడు.

వగానికి కత్తిరించి వదిలేసిన తాట్లు, నిశ్చలంగా వెంకటే కోరికల్లాగ మూలం మీద వదుతుండగా— కళ్ళకు అడ్డొచ్చిన ముంగురుల్ని విర్ర్కత్కంగా తం ఎగరేసి తప్పించుకుంటూ, మెత్తని సోఫాలో కూలబడి, ఎదుటి టీసాయ్ మీదకి రెండు కాళ్ళూ కాసి

తాళ మ్యాజిక్ వింటూ, ఆ అయికి అనుగుణంగా పాదాలు కదిలిస్తూ — స్కాక్ విస్కీ వక కేస్తాంది సువధిక. గుమ్మం బయట నిలబడ్డ నారదుణ్ణి చూసి ఉలికిపడి, చేతిలో విస్కీ గ్లాసులోనే శేవి నిలబడింది.

“ఎవరు నువ్వు? వగటివేళ నా ఇంటి కెండా కావ్వా?” అరుస్తున్నట్లు అంది.

తనలో వింది, పాంగి పారలుతున్న శాంతంతో చిరునవ్వుతో అన్నాడు నారదుడు— “పిండాకూడదా?”

ఆ చిరునవ్వును విశ్రాంతితో చూసింది మరధిక. అలాంటి చిరునవ్వు ఆమె ఎక్కడా చూడలేదు. ఆమెలో వెంకటేని ఏదో కనిపి, తిక్కపి, అస్తవ్యస్తతవి ఆ చిరునవ్వు అణచి మేస్తున్నట్లుగా ఉంది.

“కూడునో, కూడదో నాకేం తెలుసు? మేమెదో పాపం నాదాన్ని. నీకు తెలీదా?”

“రెడీపావడమంటే ఏమీటో నాకు తెలీదు.” కళ్ళవచ్చింది చూసింది మరధిక.

“మనవెరిచి?” కంఠంలో కడుకుడమం తగ్గినా, సాధుత్వం రాలేదు.

“నీ స్నేహం కోరి వచ్చిన వాణ్ణి.”

“నా స్నేహం కోరేదాళ్ళు రాత్రిళ్ళు వస్తారు.

వగలు కాదు. పో! పో! వగటివేళ అయినా నన్ను మఱంగా విశ్రాంతి తీసుకోవయ్యి.”

“రాత్రి వచ్చేవాళ్ళు నీ స్నేహం కోరి కారేమా? నీ శరీరంమాత్రం కోరుతున్నారేమా?”

కొన్ని క్షణాలు అతడిని చూస్తూ ఉండిపోయింది. అతడి కళ్ళలో అద్భుతమైన సాత్వికాకర్షణ ఆమెని ఆకట్టుకుంది. అంతలో తెలివి తెచ్చుకున్నట్లు తం విదిలించింది.

“మరి, నువ్వు కోరేది ఏమిటి?”
“వెప్పానుగా ... స్నేహం!”
“అంటే?”

నవ్వాడు అతడు. “నిర్వచించటం కష్టం. నీతో ఉంటాను ప్రస్తుతానికి?”

“కుదరదు. రాత్రి కాగానే, నా కోసం రకరకాల వాళ్ళు వస్తారు.”

“నేను అడ్డురాను.”

“నిన్ను పోషించలేను!”

“అక్కర్లేదు.”

“నాతో ఉండాలంటే మూల్యం చెల్లించుకోవాలి!”

“చెల్లొస్తాను.”

“ఎంత ఉంది ఏ దగ్గర?”

“ఏమీ లేదు. సంపాదిస్తాను.”

అతడి పుంజులోకి చూసింది. అడిగింది.

“భోజనం చేశావా?”

తన మహాతివాదం ఈ ఇంట్లోంచి ఎందుకు వినిపించిందో లీలగా అర్థమవుతోంది నారదుడికి. శేడప్పట్లు తేల తిప్పాడు.

“భోజనం రా! ముండు భోజనం చెయ్యి. వంట మనిషి వడ్డిస్తుంది.”

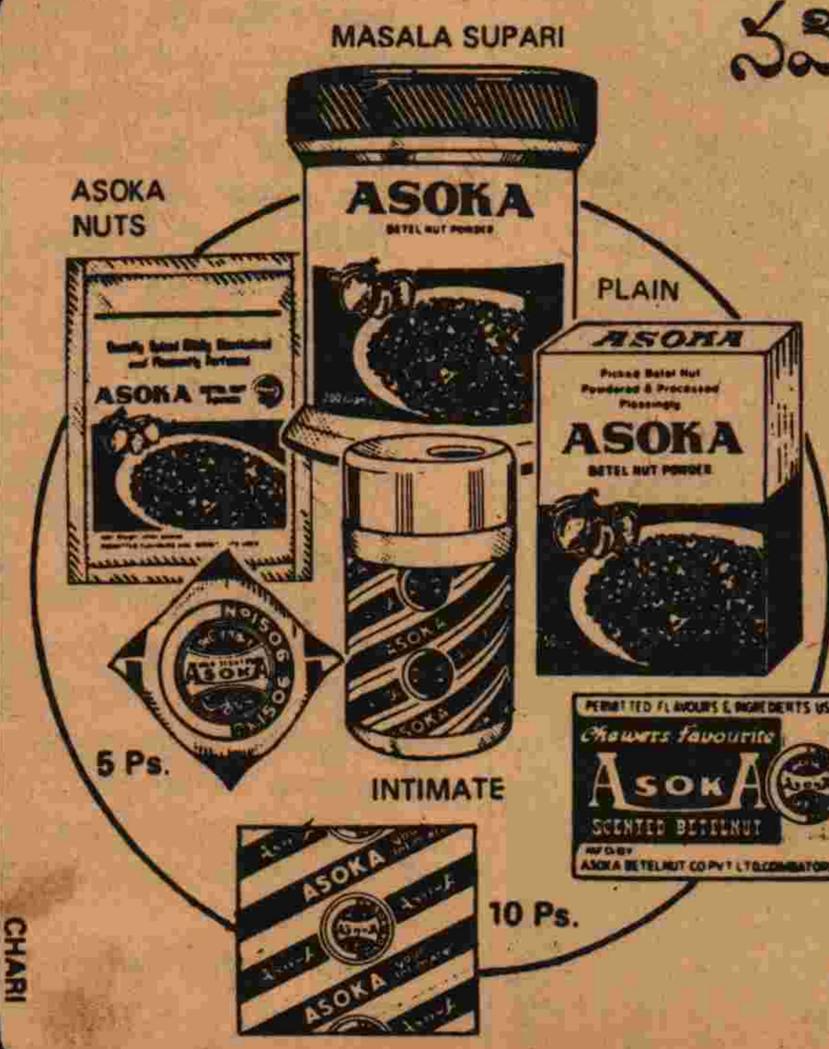
ఆ ఇంట్లో అడుగు పెట్టాడు. అతడినిచూస్తూ కావాలని ఒళ్ళు విరుచుకుని అవులింది మరధిక. అభ్యంతాకర్షణీయమైన ఆమె అంగ సౌష్ఠ్యం కళ్ళను చెదరగొట్టేలా ఉంది కానీ, నారదుడు అటు చూడటం లేదు. గంధపు చెక్కలో చేసిన వంజరంలో ఉంచిన రామ చింకను చూస్తున్నాడు. అప్పట్లోగా గొణుగుతోంది అది.

“అలా లాగకు. నిన్ను నువ్వు హింపించుకోకు ...”

నమిలేదా నీకి యింపైనది

అశోకా

సుగంధ వక్కపాడి

AVAILABLE IN

200 GRAMS • 100 GRAMS

50 GRAMS • 20 GRAMS

Packs and also in minis.

Mfgs: ASOKA BETELNUT CO. (PVT) LTD.

COIMBATORE - 641 018.

4-4-84 - ఆంధ్రప్రభ - వారపత్రిక